

ARKIVKATALOG
FOR
FINNÅS KOMMUNE

1838 - 1916

(1838 - 1927)

INNHALD

KAPITTEL 1: INTRODUKSJON TIL ARKIVKATALOGEN

	Side
1.1 Innleiing	1
1.2 Arkivfagleg rettleiing	1
1.2.1 Nokre arkivfaglege termar	1
1.2.2 Ordning og registrering av arkiva	1
1.2.3 Norsk ålment arkivskjema	2
1.2.4 Klausulert materiale i kommunale arkiv	2
1.2.5 Bruk av kommunale arkivsaker	3
1.2.6 Korleis finna fram i arkiva	4

KAPITTEL 2: ADMINISTRASJONSHISTORISK OVERSYN OG ARKIVOMTALE

2.1 Finnås kommune	6
Ordførarar i Finnås 1838 – 1916	8
2.2 Valstyre	9
2.3 Formannskap og kommunestyre	10
2.4 Kommunekasse / heradskasse	11
2.5 Likningsnemnd	12
2.6 Skulekommisjon, skulestyre	13
2.7 Skulekrinsane / folkeskulen	15
2.8 Fattigkommisjon, fattigstyre, forsorgstyre	16
2.9 Verjerådet / barnevernsnemnda	17
2.10 Overformynderi	17

KAPITTEL 3: ARKIVLISTER

OVERSYNSLISTE OVER ARKIVET	19
VAL	
Finnås valstyre	21
SENTRALADMINISTRASJON	
021 Finnås formannskap	22
ØKONOMI	
121 Finnås heradskasse	25
142 Finnås likningsnemnd	27

UNDERVISNING

211	Finnås skulestyre	28
-----	-------------------	-------	----

SOSIALE OPPGÅVER

311	Finnås fattigkommisjon	33
315	Finnås verjeråd	34

RETTSVESENET

812	Finnås overformynderi	35
-----	-----------------------	-------	----

KAPITTEL 1: INTRODUKSJON TIL ARKIVKATALOGEN

1.1 INNLEIING

Denne katalogen gjev oversikt over innhaldet i arkivet etter Finnås kommune i tidsrommet 1838 – 1916. Berre unntaksvis er det registrert nokre få arkivstykke etter 1962, slik at dei endelege ytteråra for arkivet er 1838 – 1927.

Arkivet har tidlegare vore plassert i Bømlo kommune, Svortland. Det vart i 1995, 1997 og 1999 henta inn av Interkommunalt arkiv i Hordaland for ordning og registrering. Det vart i same tidsrommet grovordna og enkelte protokollar vart registrerte. Vinteren 2004 var arkivet finordna og endeleg fullført. Arkivlister over den enkelte arkivskapar, arkivseriane og arkivstykke med ytterår ligg no føre. Arkivet er registrert i tekstbehandling. Totalt er det ordna og registrert 5 hyllemeter.

Arkivkonsulent Åse Eikemo Strømme ved Interkommunalt arkiv i Hordaland har stått for den endelege ordninga og registreringa, og har utarbeidd arkivkatalogen slik den her ligg føre.

Arkivet er plassert i arkivdepotet til Bømlo kommune.

1.2 ARKIVFAGLEG RETTLEIING

1.2.1 Nokre arkivfaglege termar

I arkivkatalogen har vi nytta vanleg arkivfagleg terminologi, og vi skal her kort gjera greie for dei viktigaste omgrepa vi har brukt.

Ein **arkivskapar** er ei administrativ eller forretningsmessig eining, ein organisasjon eller person som skapar eller har skapt arkiv gjennom verksemda si. I kommunal forvaltning kan t.d. folkevalde organ, etatar, kontor, skular og institusjonar opptre som arkivskaparar.

Eit **arkiv** inneheld det materialet (t.d. protokollar og dokument) som er skapt av eller har kome inn til ein arkivskapar, og er samla som ein lekk i verksemda til arkivskaparen. Arkivet vil difor gje eit spegelbilete av arkivskaparen si verksemd.

Dei einskilde arkiva vil vera delt inn i **arkivseriar**. Ein arkivserie er ein del av eit arkiv som er ordna etter eit eige system, har ein eigen funksjon eller eit spesielt innhald. Norsk ålment arkivskjema gjev eit oversyn over dei viktigaste arkivseriane og gjev ein standard for rekkjefølgja for seriane i eit arkiv. Vi viser elles til innhaldsregisteret.

Arkivseriane vil vere delt i **arkivstykke**. Eit arkivstykke er ei fysisk eining i ein arkivserie, vanlegvis ein arkivboks eller ein protokoll.

1.2.2 Ordning og registrering av arkiva

Ein grunnleggjande regel for all arkivordning er at vi skal følgja *proveniensprinsippet* (*opphavsprinsippet*). Dette betyr at arkiv som er skapt av ein arkivskapar skal haldast samla og ikkje slåast saman med andre arkiv, og at den opphavlege ordninga til arkivet skal bevarast. Dette vil seia at vi skal ta vare på eit arkiv i sin opphavlege skipnad, sjølv om arkivskaparen (t.d. eit kommunalt organ) blir lagt ned eller slått saman med andre.

I katalogen er arkivskaparane sett opp systematisk etter forvaltningsområde: Val, overordna styring (formannskap), økonomiforvaltning, skule og kultur, sosiale tiltak, helseteneste, tekniske oppgåver, næringsliv, forsvar og vernebuing, rettsstell og krise- og reguleringstiltak. Arkivskaparane er registrert med **arkivskaparkodar** som syner tilknytninga til forvaltningsområde. Desse arkivskaparkodane er utarbeida av Interkommunalt arkiv i Hordaland. Eit oversyn over desse finn du i innhaldsregisteret og oversynslista.

Systematikken i katalogiseringa er eins: Kwart arkivstykke er registrert med eit løpenummer i tilknytning til arkivskapar og arkivserie (sjå norsk ålment arkivskjema, nedanfor). Den første møteboka til formannskapet i Finnås kommune er 021-Aa.1. Dette vil vere ein unik referanse.

Som ein del av ordningsarbeidet har materiale utan historisk eller rettsleg verdi blitt *kassert*, dvs fjerna frå arkiva og øydelagt. Dette gjeld i første rekkje mangfaldiggjort materiale som har kome utanfrå (trykte publikasjonar og rundskriv frå sentrale statlege organ, reklame og salstilbod o.l.), men og materiale som er laga i kommunen (som t.d. rekneskapsvedlegg). Det er i hovudsak materiale som skriv seg frå tida etter 1950 som er kassert.

1.2.3 Norsk ålment arkivskjema

Arkivseriane i einskildarkiva er ordna og stilt opp etter norsk ålment arkivskjema. Dette er ein standard for rekkjeordninga av arkivseriane som blir nytta av statlege og kommunale arkivinstitusjonar. Rekkjeordninga går fram av faste bokstavsignaturar for dei viktigaste seriane:

- A Møtebøker, referatprotokollar, forhandlingsprotokollar o.l.
- B Kopibøker
- C Postjournalar og andre overgripande register
- D Saks- og korrespondansearkiv ordna etter arkivskaparen sitt hovudsystem
- E Saks- og korrespondansearkiv ordna etter andre, sideordna system
- F - O Reservert for spesialseriar innanfor arkivskaparen sitt fagområde
- P - Personalforvaltning
- Q Eigedomsforvaltning
- R Rekneskap
- S StatistikkT Kart og teikningar
- U Foto, film, lydopptak
- V EDB og mikrofilm
- W Gjenstandar (stempel, modellar, faner)
- X Eigenproduserte trykksaker
- Y Diverse
- Z Referansmateriale (arkivlister, instruksar, avisutklipp)

Når det i eit arkiv finst fleire seriar av same type blir desse skilde frå kvarandre med små bokstavar etter hovudsignaturen, t.d. *Aa, Ab, Raa, Rab*.

1.2.4 Klausulert materiale i kommunale arkiv

Delar av sakstilfanget i kommunale arkiv er ikkje offentleg tilgjengeleg. Reglar i forvaltningslova og ymse særlover har fastsett at visse saksområde skal vere klausulert, dvs. underlagt teieplikt i eit visst tidsrom.

Her følgjer eit oversyn over dei viktigaste saksområda med klausuleringstid:

Arbeidskontor: for personsaker	60 år
Arbeidstilsyn, "stedlig fabrikktilsyn": arbeidstilsynsaker	60 år
Adopsjonssaker	100 år
Barnevernsaker	80 år
Farskap- og barnebidragsaker	80 år
Forlikråd: saker for stengde dører	60 år

Forsyning- og vernebuingsaker	60 år
Likningskontor: sjølvmeldingar og kladdelister	60 år
Overformynderi: verjemålsaker for stengde dører	60 år
Pasientjournalar	80 år
Skule: elevsaker	60 år
Sosialkontor, forsorgstyre, fattigstyre: klientsaker	60 år
Valmanntal: avkryssa valmanntal	60 år

Kommunen er forplikta å til å følgje desse klausuleringsreglane når arkivmaterialet skal brukast. Dette gjeld både brukarar utanfrå og tilsette i kommunen, når desse ikkje har krav på opplysningane med heimel i lov.

1.2.5 *Bruk av kommunale arkivsaker*

Kommunale arkiv som er skapt etter 01.01.1971 er opne for innsyn etter reglane i offentlegheitslova. Desse reglane gjeld i prinsippet ikkje for kommunale arkiv som er skapt før 1971, men dei bør likevel vere retningsgivande for innsyn i slike arkiv.

Etter forvaltningslova gjeld regelen om partsinnsyn, dvs. at ein part i ei forvaltningssak har rett til å gjere seg kjent med dokumenta i saka. Denne retten gjeld uavgrensa i tid.

Det er to viktige avgrensingar i innsynsretten:

- Innsynsretten gjeld ikkje for opplysningar som er underlagt teieplikt etter forvaltningslova. Teieplikta gjeld for "noens personlege forhold", tekniske innretningar og framgangsmåtar og drift- og forretningsforhold som kan ha konkurransemessige konsekvensar. Teieplikta gjeld som hovudregel i 60 år, med unntak av barnevernsaker og adopsjonssaker som har teieplikt på respektive 80 år og 100 år.
- Innsynsretten gjeld heller ikkje interne dokument (dokument som eit organ har utarbeida for si interne saksførebuing), opplysningar som kan få følgjer for rikets sikkerhet og opplysningar det er utilrådeleg at ein person får kjennskap til, av omsyn til eiga helse og tilhøvet til personar som står vedkommande nær (slike opplysningar kan likevel gjerast kjent for fullmektig for den det gjeld).

Forskarar - dvs. personar med vitenskapleg stilling innanfor relevant fagområde, eller ein person under rettleiing av ein med ei slik stilling - kan få tilgang til materiale underlagt teieplikt etter vedtak av vedkommande fagdepartement. Vedkommande må sjølv søkje departementet om innsyn. Når studentar/skuleelevar tingar materiale, skal det følgja med stadfesting frå lærar/rettleiar.

Eit vilkår for å få innsyn i arkiva er at brukaren identifiserer den aktuelle saka, t.d. med hjelp av arkivkatalog eller postjournal. Forespørsel om innsyn bør vere skriftleg (sjå vedlegg). Søknaden skal gjere greie for

- kva arkiv og kva slags opplysningar ein vil ha innsyn i
- formålet med innsynet
- evt. skriftleg fullmakt når ein person søker om innsyn på vegne av ein annan
- evt. heimel for innsynet, når den som krev innsyn meiner å ha rettsleg krav på opplysningane

Arkivmateriale som det er gitt innsyn i, må nyttast på den plassen arkivbrukaren har fått seg tilvist. Det er ikkje høve til å låne arkivmateriale ut av kommunehuset. Før ein får tilgang til materialet skal arkivbrukaren skriva under ei fråsegn om at han/ho er kjend med gjeldande

reglar for bruk av arkivmateriale. Den som har hatt ansvaret for ein ekspedisjon er også ansvarleg for at materialet blir sett på rett plass etter bruk.

Kvar arkivbrukar skal skriva under ei fråsegn om at han/ho er kjend med gjeldande reglar for bruk av arkivmateriale:

"Underskrivne stadfestar med dette at eg er kjend med ansvaret med å bruka arkivsaker, og at eg kjenner reglane for bruk og lån av arkivsaker frå kommunen. Vidare lovar eg å ikkje bruka og/eller la offentleggjere opplysningar som på nokon måte kan vera krenkjande eller på annan måte til skade for einskildpersonar eller grupper av menneske (jfr. forvaltningslovas § 13)."

1.2.6 Korleis finne fram i arkiva?

Det er særleg to hjelpemiddel som kan brukast når ein vil finne fram i arkiva:

Arkivkatalogen, som inneheld register over alle delane av arkiva, og dei interne registra som kan finnast i kvart einskild arkiv.

Arkivkatalogen gir eit oversyn over strukturen og innhaldet i dei kommunale arkiva. Normalt gir katalogen eit oversyn på arkivstykkjenivå, slik at ein kan få oversyn over protokollane og arkivboksane i eit arkiv. Katalogen vil vanlegvis også gi oversyn over dei einskilde mappene i større saksarkiv.

Når katalogen ikkje gir tilstrekkelege opplysningar til å finne fram til ei sak, må ein bruke dei interne registra i arkiva, vanlegvis postjournalen eller eventuelt kopibøkene. Saksgangen i kommunale organ har frå starten av vore slik:

- Inngåande brev vart registrert i *postjournalen*, med opplysningar om mottaksdato, avsendar, innhald og som oftast korleis brevet har blitt følgd opp. Når det vart ført i journalen, fekk brevet eit journalnummer, som var samansett av eit løpenummer og årstalet. Journalnummeret vart vanlegvis ført på brevet, øvst i høgre hjørne. Postjournalen inneheld såleis ei kronologisk oversikt over inngåande korrespondanse, men ofte også over utgåande brev.
- Saksbehandlinga av inngåande brev skjedde fram til 1950-talet hovudsakleg i møta i dei kommunale organa. Det administrative apparatet var lite utbygd i dei fleste kommunane før 60-talet, og det vart sjeldan skrive formelle tilrådingar og framlegg til vedtak. Formannen i organet la kanskje fram ei munnleg tilråding og eit framlegg til vedtak. Det endelege vedtaket og saksomtale vart ført i *møteboka*. Møtebøkene (forhandlingsprotokollane) inneheld referat frå møta i kommunale styre og utval. Referata er ført kronologisk, og vanlegvis vil vi finne ein kort saksomtale og eit vedtak for kvar sak.
- Etter møtet vart vedtaket ekspedert som brev (seinare ei særutskrift) til den saka gjaldt. Kopi av brevet vart ført i *kopiboka*. Kopibøkene inneheld kopiar eller samandrag av utsende brev. Dei eldste kopibøkene er innbundne protokollar som gjerne inneheld fullstendige brevreferat. Rundt hundreårsskiftet vart det etter kvart vanleg å skrive samandrag av breva. Seinare har vi fått gjennomslag og fotostatkopiar. Kopibøkene er ført kronologisk.
- Det innkomne brevet og ein kopi av det utgåande, saman med eventuelle andre skriv i saka, vart lagt i *saksarkivet*. Saksarkivet har opp gjennom åra vore ordna på ulike måtar. Den opphavlege ordninga var kronologisk, slik at breva vart lagt i arkivet etter dato, eller bygde på breva sine journalnummer, slik at desse vart lagt fortløpande etter dei nummera dei fekk i postjournalen. Seinare vart det vanleg å skilje ut korrespondanse som handla om større saker, og slik utvikla det seg ein serie med "pakkesaker" ved sida av dei

vanlege journalsakene. På 1920-talet hadde ein i dei fleste kommunar fått utvikla ein alfabetisk emneordna serie, i tillegg til eller som erstatning for journalsakene. Denne emneordninga vart etter kvart utvikla til systematiske arkivsystem, som erstatta emneorda med arkivkodar og samstundes grupperte emna slik at like saker vart arkivert nær kvarandre i arkivet. "Roalds arkivsystem" frå 1930-talet og "Norsk herredsforbunds arkivplan" frå 1951 er dei mest kjende kommunale arkivnøklane.

- Dersom eit vedtak vart følgd opp med ei utbetaling vil vi finne tilvising av denne i organet si tilvisingsbok.

Om ein brukar postjournalen for å finna fram til ei sak, skal ein vere klar over at det ofte kan vere slik at journalen berre kan stadfesta at eit brev har kome inn. Arkivet frå den aktuelle perioden kan heilt eller delvis ha gått tapt, slik at brevet ikkje vil vere å finna. I slike tilfelle kan ein likevel med hjelp av dei opplysningane ein har fått om tidspunktet brevet kom inn, leita etter saka i møtebøkene og etter svarbrev i kopiboka, eventuelt etter ei utbetaling i tilvisingsboka. Dersom eit brev verkeleg har blitt behandla som sak i organet, vil ein som oftast finna noko ein av desse stadene.

Fleire av arkiva er mangelfulle og det er klart at mykje arkivmateriale har gått tapt.

Tidlegare var det ofte slik at arkivet til eit kommunalt organ vart oppbevart heime hjå den som var formann for organet. Det kan difor finnast kommunalt materiale i private heimar. Vi vil understreka at slikt materiale er kommunen sin eigedom, jfr. lov om arkiv § 9. Vi vil oppmoda dei som sit med kommunalt materiale eller kjenner til kor slikt finst, om å ta kontakt med arkivtenesta i **Bømlo** kommune.

KAPITTEL 2: ADMINISTRASJONSHISTORISK OVERSYN OG ARKIVOMTALE

2.1 FINNÅS KOMMUNE

1218

Finnås vart eigen heradskommune frå 1838 i samsvar med formannskapslovene av 1837.

Kommunen låg i Sunnhordland, og femnde til saman om Bømmeløya og ei mengd med mindre øyar og holmar som kransar seg kring denne øya. Kommunesenterert var ved Kulleseidkanalen. I 1838 grensa kommunen til Stord prestegjeld i aust. På vestsida var Nordsjøen og havet. Frå 01.07.1916 vart Finnås heradskommune delt i tre: Heradskommunane Moster, Bømlo og Bremnes.

Prestegjeld- og sokneinndelinga:

Då formannskapslovene vart sette i verk i 1838 hadde Finnås prestegjeld i Søndhordland Prosti i Bergen Stift fylgjande sokner:

Moster
Bømlo
Bremnes
Sveen (Sveio).

Ved kongeleg resolusjon (kgl.res.) av 06.06.1861 vart det vedteke at frå 01.10.1861 skulle Sveen sokn skiljast frå Finnås prestegjeld og saman med Vikebygd sokn i Fjelberg prestegjeld verta Sveen prestegjeld.

I 1870 vart gnr. 31-32, 35-38 overført frå Moster sokn til Valestrand sokn i Sveio prestegjeld.

Tinglag/lensmannsdistrikt:

Finnås prestegjeld var i 1838 delt inn i fylgjande skipreider/tinglag som høyrde til Søndhordlands og Hardangers Fogderi.

Føyen tinglag med soknene Bømlo, Bremnes og del av Moster.

Fjære tinglag med Sveen sokn og gardane Lien, Øklandsvåg og Økland ytre, Mjodnæs, Vestvik og Vestviksætre i Moster sokn. (matr.nr. 86 - 91)

Ved kgl.res. av 18.03.1871 vart Føyeno tinglag delt i to: Finnås og Stord tinglag og lensmannsdistrikt.

" Kongelig Resolution, hvorved bestemmes:

1) At Føyens Thinglag og Lensmandsdistrict i Søndre Bergenhuus Amt fra den Tid, som af Amtmanden i bemeldte Amt bestemmes, deles i 2de Thinglag og Lensmandsdistricter, hvoraf det ene - bestaaende af Finnaas Præstegjeld og Herred - bliver at benævne Finnås Thinglag og Lensmandsdistrict, og det andet - bestaaende af Stordøens Præstegjeld og Herred - Stodøenes Thinglag og Lensmandsdistrict.

2) -. 3) - . 4) - (.....). "

Ved kgl.res. av 19.10.1962, gjeldande frå 01.01.1963 vart namnet endra frå Finnås til Bømlo lensmannsdistrikt.

Kommuneinndelinga:

I samsvar med formannskapslovene av 1837 § 1 vart Finnås prestegjeld formannskapsdistrikt oppretta frå 1838.

" I ethvert Præstegjeld paa Landet skal det være et Formandskab... "

Matrikelova av 1863 innførte nemninga herad for formannskapsdistrikt på landet.

Heradskommune er også ei nemning som er brukt. I nyare tid er kommune den mest vanlege nemninga.

I samsvar med formannskapslovene av 1837 § 1 – 4 vart Sveen sokn eige formannskapsdistrikt frå 01.01.1852. Soknet låg i eit anna tinglag (Fjære) enn resten av prestegjeldet, og kunne med stemmefleirtal vedta å verta eige formannskapsdistrikt.

Ved Kgl. res. av 24.03.1916 vart Finnås lagt ned og delt i tre eigne heradskommunar:

"Kongelig resolusjon av 24. mars 1916, hvorved Finnås herred i Søndre Bergenhus amt deles fra den tid, som amtmanden bestemmer, paa de av herredstyret i møter 24. mai, 20. august og 15. oktober 1912, 8. oktober 1913 og 26 januar 1914 vedtagne vilkaar i tre herreder, Moster herred, omfattende Moster sogn, Bremnes herred, omfattende Bremnes sogn, og Bømmels herred, omfattende Bømmel sogn. "

Resolusjonen vart gjort gjeldande frå 1. juli 1916.

Gjeldande frå 1. januar 1963 vart kommunane Moster, Bømlo og Bremnes slått saman til ein ny kommune, som fekk namnet Bømlo kommune.

Kjelder: Matrikken av 1838 (for tinglaga)
 Departementestidende / Norsk Lovtidende (kgl.rs.)
 Register over kyrkjebøker, Statsarkivet (prestegjeld- og soknedeling)
 Register over lonsmannsarkiv, Statsarkivet (tinglag og lensmannsdistrikt)

1997
 ÅES

ORDFØRARAR I FINNÅS KOMMUNE 1838 – 1916:

Sokneprest Vogt	1838 – 1843
Amund Nilsen Vike	1844 – 1845
Jens Johannessen Ytre Tvedt	1846 – 1847
Gudmund Eriksen Habbestad	1848 – 1849
Thor Henrik Kolstad	1850 – 1851
Erik Johan Jacobsen	1852 – 1855
S. (?) Jersin	1856 – 1857
Halvor Johannesen Vornæs	1858 – 1861
Ole Ingemarsen Gåseland	1862 – 1867
Gunder Ottesen	1868 – 1871
Tønnes Trøiel Eriksen	1872 – 1873
Ole Martinus Olsen Søre Selle	1876 – 1887
Ivar R. Thorsheim	1888 – 1901
B. O. Meling	1902 – 1904
Ivar R. Thorsheim	1905 – 1907
E. Olson	1908 – 1913
B. O. Meling	1914 – 1916

Kjelder: Møtebøker frå formannskap/heradsstyre i Finnås
Forhandlingsprotokollar frå Amtstinget i Hordaland

Nedanfor fylgjer eit generelt administrasjonshistorisk oversyn og ein generell arkivomtale for dei fleste arkivskaparane som finst i kommunarkiva.

Det er samstundes teke med noko omtale og oversyn over kva som er funne av arkiv etter desse i Finnås kommune.

2.2 011 VALSTYRE

Valstyre for **stortingsval** vart oppretta for landkommunane i lov av **24.02.1900**. Tidlegare hadde sokneprest og fut ansvaret for valforretningane og manntalet.

Valstyret vart samansett av formannskapet og lensmannen, som var manntalsfører og lovbestemt formann i valstyret. Etter lov av **17.12.1920** kunne kommunestyret etter samtykke av fylkesmannen velja ein annan manntalsfører. Valforretningane vart førte i valprotokoll (valbok) for stortingsval.

Manntalsfører skulle leggja fram utkast til manntal, som vart gjennomgått av manntalsnemnda før det vart lagt ut. Manntalsnemnda vart samansett av manntalsfører og to medlemmer valde av og blant formannskapet. Manntalsnemnda sine forhandlingar vart førte i eiga møtebok. Etter at manntalet var lagt ut, kunne endringar berre gjerast etter vedtak i valstyret.

Dersom valet vart gjennomført på meir enn tre ulike røystestader i kvar kommune, skulle valstyret oppnemna lokale røystestyre på tre medlemmer for kvar krins. Røystestyra skulle føra eigen protokoll.

Stortingsval vart halde kvart tredje år fram til **1938**, då valperioden vart utvida til fire år

Valstyre for **kommuneval** vart innført ved endringar i lov av **27.07.1896**. Valstyre skulle vera samansett av formannskapet og lensmannen, som var manntalsfører og lovbestemt formann i valstyret. Dersom kommunen var delt i fleire sokn, skulle kvart sokn ha eige valstyre. Denne ordninga sto ved lag fram til og med **1955**.

Manntal skulle utarbeidast av lensmannen saman med formannskapet (eller formennene i soknet). Frå **1901** skulle lensmannen utarbeide manntalet åleine. Manntalsfører skulle leggja fram utkast som vart gjennomgått av manntalsnemnda før det vart lagt ut. Manntalsnemnda vart samansett av manntalsfører og to medlemmer valde av og blant formannskapet. Etter at manntalet var lagt ut, kunne endringar berre gjerast etter vedtak i valstyret.

Dersom valet vart gjennomført på meir enn tre ulike røystestader i kvar kommune, skulle valstyret oppnemna lokale røystestyre på tre medlemmer i kvar krins. Frå 1925 skulle kvar skulekrins halda eige valting. Røystestyra skulle føra eigen protokoll.

Frå **1837** vart det halde kommunevalet annankvart år. Valperioden var fire år, slik at halvparten av formennene og representantane vart skifta ut ved kvart val. Kommunval vart halde kvart tredje år i frå **1896**. Frå **1947** vart valperioden utvida til fire år.

I arkivet etter Finnås valstyre er det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Fa. 1	Manntal	1902 – 1904

Statsarkivet i Bergen har i 1986 registrert ein del arkivmateriale etter valstyret i Finnås i arkivet for Lensmannen i Finnås. Dette finst ved Statsarkivet.

2.3 021 FORMANNSKAP OG KOMMUNESTYRE

Formannskapslovene av **14.01.1837** fastsette at det i kvart prestegjeld skulle opprettast ein kommune, som skulle styrast av eit formannskap og eit representantskap. Formannskap og representantskap skulle veljast kvar for seg, og det skulle vere tre gonger så mange representantar som formenn. I prestegjeld som var delt i fleire sokn skulle desse vala gjennomførast soknevis.

Formannskapet skulle velja ordførar og varaordførar. Representantskapet hadde ingen funksjon åleine, men møtte saman med formennene etter innkalling frå formannskapet for å handsama saker om løyvingar til nye tiltak, kjøp og sal av eigedomar og andre viktige økonomiske saker. Dette fellesorganet vart seinare kalla heradstyre eller kommunestyre.

Forhandlingane til formannskap og representantskap skulle refererast i formannskapet sin forhandlingsprotokoll. Det skulle og førast brevjournal og kopibok. Desse protokollane skulle autoriserast av amtmannen (fylkesmannen). I lov av 10.06.1938 vart bestemmelsane om føring av postjournal og kopibok tatt ut av lova.

Medlemene av fattigkommissjonen og skulekommissjonen skulle tiltre formannskapet når fattigsaker og skulesaker vart behandla. Denne ordninga - dei kombinerte formannskapa - sto ved lag til 1845 for fattigstellet sin del. For skulestellet vart det kombinerte formannskapet oppheva av skulelova av 1860. I herad med soknedelt fattig- eller skulestell, skulle berre formenn frå det aktuelle soknet møta saman med kommisjonane.

Ved lovendring av **14.06.1879** vart retten til å velja ordførar og varaordførar og til å gjennomføra revisjon og desisjon av kommunerekneskapa overført frå formannskapet til kommunestyret. Ordførar og varaordførar skulle framleis veljast blant formennene.

Ved lov av **27.07.1896** vart valordninga endra slik at kommunestyret skulle veljast under eitt. Kommunestyret skulle så velja 1/4 av medlemene som formannskap, ordførar og varaordførar.

Kommunelova av **30.09.1921** stadfesta den eksisterande ordninga med kommunestyre og formannskap og gav bestemmelsar om nye faste stillingar i kommunen, slik som heradskasserar og formannskapssekretær.

Kommunen sin kompetanse har alltid vore rekna å vere negativt avgrensa. Kommunen kan setja i gang tiltak på alle andre område enn der det er lovbestemt at den ikkje kan gjera det.

Frå **1921** fekk kommunestyret høve til å opprette utval for å løysa faste eller særlege oppgåver. Lova stadfesta også kommunestyret sin rett til å skipa kommunale verksemdar og gav reglar for val av styre og revisjon av rekneskapa til desse.

I lov av **7.12.1923** vart det bestemt at ein kommune som ikkje makta å innfri sine gjeldsforpliktelsar, kunne setjast under administrasjon av departementet. I midlertidig lov av **22.06.1928** vart desse bestemmelsane innskjerpa. Kommunen skulle styrast av eit administrasjonsstyre, samansett av ein representant frå kommunestyret og ein frå fordringshavarane, samt dei som vart oppnemnt av Kongen. Etter begge lovene skulle kommunestyre og formannskap halda fram i sine funksjonar, men utan rett til å gjera vedtak som kunne føra til utgifter for kommunen. Kommunestyret kunne likevel uttala seg i slike saker og anka vedtak av administrasjonsstyret inn for departementet.

Kommunelova av **10.06.1938** førte ikkje med seg vesentlege endringar i kommunen si organisering og drift.

Formannskapslovene gav amtmannen (fylkesmannen) rett og plikt til å godkjenna (approbere) vedtak som vart gjort av kommunestyret. Vedtak som hadde store økonomiske konsekvensar skulle approberast av Kongen. I 1921-lova vart dette endra slik at negative vedtak (utsetjing, avslag o.l.) ikkje trengde approbasjon. Denne ordninga sto ved lag fram til

lov av 12.11.1954 avgrensa fylkesmannen si fullmakt til å underkjenna vedtak som låg utanfor kommunen sitt kompetanseområde eller vedtak i strid med gjeldande lov.

Fylkesmannen skulle også godkjenna budsjettvedtak i kommunar som mottok skatteutjamningmidlar.

I arkivet etter formannskap og kommunestyre vil det finnast møtebøker (forhandlingsprotokollar), kopibøker og brevjournalar. Korrespondanse og saksdokument er fram til om lag 1935 som oftaste ordna kronologisk etter journalnummer eller dato.

Samstundes vil det finnast sideordna korrespondanse, som er ordna etter emne.

I 1935 kom den første arkivnøkkelen på markedet, Roalds kommunale arkivsystem.

I 1951 kom den første arkivnøkkelen som var utarbeidd av Norges herredsforbund (NHF)

I 1963 og 1976 kom det reviderte utgåver av NHF sin arkivnøkkel.

Enkelte kommunar heldt fast på ordning etter journalnummer heilt fram til 1950 - 60- åra.

Det er mange variasjonar på kva tid den enkelte kommune gjekk over til å arkivera

saksarkivet sitt etter ein av dei ovanfornemnte arkivnøklane.

I arkivet etter Finnås formannskap er det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Aa. 1 – 3	Møtebøker	1838 – 1908
Ba. 1	Kopibok	1838 – 1892
Ca. 1 – 4	Postjournalar	1838 – 1916
Da. 1	Saksarkiv. Korrespondanse	1871 – 1916
Ea. 1 – 2	Emneordna korespondanse. Vegar	1898 – 1916

2.4 121 KOMMUNEKASSEN (HERADSKASSEN)

Rekneskapsføringa for kommunen sine kassar har utvikla seg frå eit system med særskilte rekneskap og rekneskapsførarar for dei enkelte kassane fram til eit felles rekneskap og ein felles kommunekasse/kommunekasserar (heradskasse/heradskasserar).

By og land hadde ulike forskrifter for rekneskapsføringa. Utgreiinga nedanfor omhandlar landkommunane fram til 1942, då by og land fekk felles forskrift.

Før 1837 førte skule- og fattigkommissjonen kvart sitt rekneskap, gjerne med presten som rekneskapsførar. Med formannskapslovene i **1837** vart ansvaret for rekneskapet til dei kommunale kassane lagt til formannskapet, og rekneskapsførarane og kasserarfunksjonane vart no lagt under formannskapet. Samstundes skulle formannskapet overta revisjon og desisjon (endeleg godkjenning) av rekneskapa. Kvart sokn kunne ha sin skule-, fattig- og soknekasse. I tillegg kunne det finnast andre kommunale kassar, som t.d. kyrkjekasse for den enkelte kyrkje, vegkasse og hamnekasse. Heradskassen skulle etter kvart dekkja andre kommunale utgifter. Det vart normalt ført separate rekneskap for dei ymse kassane, sjølv om kassane gradvis fekk ein og same rekneskapsførar. Budsjett og utlikning vart knytt nærare saman i **1860-åra**, og gradvis fekk dei enkelte kassane felles rekneskapsprotokollar.

Departementet gav nærare bestemmelser om rekneskapsføringa **15.11.1883**. Kontoplanen vart innført, og det skulle først eit kassarekneskap og eit nettorekneskap som synte verkelege inn- og utbetalingar. Desse bestemmelsane vart i prinsippet ståande til **1936** for landkommunane. Då kom det forskrifter som presiserte samanhengen mellom budsjett og rekneskap, og prinsippet om dobbel bokføring. I **1942** kom det nye forskrifter som vart felles for by- og landkommunane. Det kom endringar i **1958**. Desse vart avløyste av nye forskrifter frå **01.01.1972**.

Med skattelovene av **1882** kom det viktige endringar i samband med oppkrevjing av skatt. Før den tid var det på landet fogden / lensmannen som krov inn matrikkelskatten. Dei andre skattane som vart utlikna på formue og næring, vart innbetalte til dei respektive rekneskapsførarane eller særskilte oppkrevjingsmenn (t.d. skule- og fattigskatt). Vart ikkje skatten betalt, kunne den drivast inn ved utpanting, som vart utført av fogd / lensmann. No vart kommunkasseraren skatteoppkrevjar, og fekk rett til å føreta tvangsinn drivelse av kommuneskatten. Statsskatten vart frå 1892 utlikna saman med kommuneskatten, men først ved skattebetalingslova av 1952, gjort gjeldande frå **01.01.1957**, vart kommunkasseraren oppkrevjar av statsskatten, og gjeve fullmakt til utpanting for alle skattekrava.

Landkommunelova av **30.09.1921** fastsette at det skulle tilsetjast kommunkasserar (heradskasserar). I mindre kommunar vart denne stillinga ofte delt med ein halv stilling som formannskapssekretær.

I arkiva vil det finnast rekneskapsmateriale, eller ekstraktar, frå dei ymse kassane i tida før 1882. Etter den tid vil det finnast meir samla for kommunekassen. Det er ført eige rekneskap for skatteoppkrevjinga. Dei ymse forskriftene har i stor grad vore retningsgjevande for utforminga av rekneskapsmateriale som finst i desse arkiva. Frå 2. halvår 1913 til 1. halvår 1960 vart budsjett-/rekneskapsåret ført frå 1.juli til 30. juni. Frå 1.januar 1961 er dette identisk med kalenderåret.

I arkivet etter Finnås heradskasseer det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Raa. 1	Årsrekneskap m/bilag	1904 – 1915
Rca. 1 – 4	Kontobøker	1899 – 1917
Rea. 1 – 2	Kassabøker	1899 – 1916

2.5 142 LIKNINGSKOMMISJON, LIKNINGSNEMND, LIKNINGSKONTOR

By og land hadde ulik utlikning av skatt like fram til 1975, då skattelova vart lik for by og land. Utgreiinga nedanfor er gjort utifrå skattelovene for kommunane på landsbygda i tida **1837** til **1965**, då administrasjonen av likninga vart overført til staten.

Formannskapslovene gjorde at kommunane vart sjølvstendige i økonomiske saker, men hadde ingen bestemmelsar om skatt. Tidlegare praksis ved utlikning og innkreving av skatt heldt difor fram som før 1837. Dei generelle utgiftene til kommunane vart dekte gjennom refusjonar av den statlege matrikkelskatten. Utgifter til skule- og fattigstellet vart dekte gjennom skattar utlikna av skule- og fattigkommisjonane. Skulekommisjonen hadde ansvaret for utlikninga av **skuleskatten** fram til lov av **16.06.1860** overførte denne retten til kommunestyret eller ein **likningskommisjon** valt av kommunestyret. Fattiglova av **6.06.1863** gjorde tilsvarande endring for **fattigskatten**. Fattiglova fastsette og at det skulle veljast ein eigen **overlikningskommisjon** for å handsama klager på likninga.

Skattelovene av **15.04.1882** innførte ein felles kommuneskatt, som skulle utliknast av likningskommisjonen på grunnlag av eigedom, inntekt og formue. Det kunne og opprettast **overskattekommisjon** til å handsama saker for skatteytarar busette utanfor kommunen. Etter lov av **30.05.1891** kunne det opprettast eigne likningskommisjonar for kvart sokn. Ved lov av **29.06.1892** vart likningskommisjonen tillagt ansvaret for utlikninga av statsskatt. Likningskommisjonen og overlikningskommisjonen endra ved lov av **18.08.1911** namn til **likningsnemnd** og **overlikningsnemnd**. Overskattekommisjonen vart då erstatta av ei serskild klagenemnd. Framleis kunne det vera serskilte likningsnemnder i dei enkelte sokna. Skattelova av 1911 gav allmenn plikt til å levera **sjølvmelding og næringsoppgåver**, og

utlikninga av skatten skulle no byggja på desse. 1911-lova innførte ei ordning med **likningsråd** som skulle gjennomgå sjølvmeldingane. I byane var dette pålagt, medan det på landet var frivillig. Der det ikkje vart oppretta likningsråd, skulle likningsnemnda ha desse funksjonane. Likningsrådet hadde avgjerande myndigheit når det galdt handsaming av sjølvmeldingane og utlikning av skatten.

Etter lov av **15.02.1935** skulle ein der det ikkje fanst likningsråd, oppretta eit **likningsutval** til å ta førebels handsaming av sjølvmeldingar og næringsoppgåver. Formannen i likningsnemnda skulle vera formann i likningsutvalet. Likningsutvalet sitt arbeid hadde meir karakter av tilrettelegging for likningsnemnda, som så avgjorde utlikninga etter sjølvmeldingane. Likningsrådet og likningsutvalet vart avskaffa ved lov av **30.06.1955**. Denne lova oppretta eit serskilt takstutval for jord- og skogbrukseigedomar og eit for andre eigedommar.

Lov av **10.07.1936** gav påbod om å ha fast tilsett forretningsfører for likningsvesenet. Ved lov av **1950** vart all saksførebuing tillagt likningssjefen.

Frå **1957** vart skatteinnkrevjinga lagt om, slik at dei fleste kom til å betale skatt av årets inntekt (forskotsskatt). Tidlegare vart skatten betalt etterskotsvis.

I tillegg til dei ordinære stats- og kommuneskattane har det vore utlikna ei rekkje serskattar:

1915 - 1921	Krigskonjunkturskatten.
1918 - 1950	Tilleggsskatt til kommunane på større inntekter.
1921 - 1951	Ekstraordinær formueskatt
1936 -	Alderstrygdavgift, utlikna saman med statsskatten
1946 -	Krigspensjoneringsavgift, som for alderstrygdavgifta
1938 - 1945	Avgift til arbeiderfondet
1941 - 1945	Serskilt skatt til staten på inntektsstigning
1946	Eingongsskatt på formuestigning
1946 - 1948	Krigsskadeavgift, utlikna på grunnlag av statsskattelikninga
1948 - 1951	Vernesatt

Arkiva etter likningsvesenet vil innehalda forhandlingsprotokollar (møtebøker) etter likningskommisjonen og dei andre organa, kopibøker og brevjournalar. Likningsprotokollar, som viser utlikninga av skatten, er den mest omfattande arkivserien. I dei første åra kan likninga vere innført i møtebøkene. Frå 1892 kom opplysningar om statsskatt med i likningsprotokollane, ofte ført i egne protokollar for kommuneskatt og statsskatt.

Kladdelistene kan vera tekne vare på. Desse inneheld sjølve likningsutrekninga og har detaljerte opplysningar frå sjølvmelding/næringsoppgåver. Sjølvmeldingane er som oftaste kasserte. Det vil som regel i liten grad vera bevart anna korrespondanse.

I arkivet etter Finnås likningsnemnd er det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Fa. 1 – 11	Likningsprotokollar. Heradsskatt	1873 – 1917
Fb. 1 – 2	Likningsprotokollar. Statsskatt	1894 – 1915

2.6 211 SKULESTYRE (SKULEKOMMISJON)

Grunnlaget for utviklinga av det moderne skulestellet vart lagt ved skuleforordninga av **1739**, som fastsette innhaldet i undervisninga i skulane. Denne vart følgd opp av skuleplakaten av

1741, som fastsette at amtmannen og prosten skulle samla fire av dei "beste menn" i kvart prestegjeld, soknepresten og hans kapellanar. I fleire prestegjeld deltok dei fire "beste menn" frå kvart sokn. Denne skulekommisjonen skulle utarbeida ein plan for organiseringa av undervisninga i prestegjeldet og setja opp budsjett for skulestellet og utlikna skuleskatt på innbyggjarane. Dette dokumentet vert ofte kalla "**skulefundas**".

For kvart sokn skulle kommisjonen peika ut ein eller fleire menn til å krevja inn skuleskatten og føra rekneskap for soknet si **skulekasse**.

I **1816** vart samansetjinga av skulekommisjonen endra til å omfatte presten, hans medhjelparar, lensmannen og prestegjeldet sine valmenn.

Skulelova for landet av **1827** bygde i det vesentlege på forordninga og plakaten, men det vart sett minimumskrav til utbyggjinga av skulestellet. Skulekommisjonen kunne fastsetja talet på skuledistrikt og omgangsroder, likna ut skuleskatt og påleggja dei med matrikulert jord å ta i mot omgangskulen. Kommisjonen kunne og be regjeringa om fritak frå lovpåbodet om fast skule ved hovudkyrkja. I **1834** vart det utarbeida skuleplanar for dei einskilde stifta med instruks for lærarane.

Formannskapslovene av **1837** la skulen sin økonomi under formannskapet. Når det vart handsama saker om skulen, skulle kommisjonen (med unntak av dei folkevalde medlemene) tiltre formannskapet. Dette organet vart kalla kombinert formannskap eller skuleformannskap. Formannskapet skulle tilsetje rekneskapsførar for **skulekassa**. Kvart sokn kunne etter formannskapslova ha sin eigen skulekommisjon, eller den kunne vere felles for formannskapsdistriktet.

Landsskulelova av 1860 fastsette at eit formannskapsdistrikt i regelen skulle utgjera ein skulekommune. Eksisterande ordningar skulle likevel halda fram til kommune/soknestyret gjorde vedtak om å endra dette. Med samtykke frå Kongen kunne det likevel opprettast nye skulekommunar i einskilde sokn. Skulekommisjonen skulle vera samansett av presten, residerande kapellan, ein representant for lærarane, ordføraren i formannskapet og så mange kommunalt valde medlemmer som kommunestyret bestemte. Soknepresten var lovbestemt formann i kommisjonen. Skulekommisjonen skulle laga framlegg til skulebudsjett og leggja dette fram for formannskapet og dela skulekommunen inn i skulekrinsar. Presten hadde møterett i formannskap og kommunestyre under behandlinga av skulesaker.

Folkeskulelova av 1889 fastsette at ein heradskommune kunne delast i fleire skulekommunar. Lova innførte namnet **skulestyre** og gjorde presten til vanleg medlem av skulestyre. Formannen skulle no veljast fritt mellom medlemene. Samstundes erstatta skuledirektøren stiftsdireksjonen som overordna organ for det kommunale skulestellet. Skulelova påla skulestyra å utarbeida kommunale skuleplanar. For landsskulen utarbeidde departementet i samråd med skuledirektørane eit utkast til skuleplan som skulle vera retningsgjevande for skulestyra som eit tillegg til landsskulelova. Skulestyret fekk rett til å tilsetja lærarar.

Skulelova av 1936 fastsette at alle skulekrinsar skulle vere representerte av dei medlemene kommunestyret valde til skulestyret. Ordføren eller ein annan formannskapsmedlem skulle vere medlem av skulestyret. Skulestyret fekk rett til å tilsetja skulestyrarar og skuleinspektør for kommunen.

Skulelova av 1959 var felles for by og land. Skulestyret skulle i sin heilskap veljast av kommunestyret. Alle kommunar skulle ha eit **skuleråd** og alle skular **lærarråd**. Kommunen fekk plikt til å tilsetja skuleinspektør.

I arkivet etter skulestyret vil det finnast møtebøker (forhandlingsprotokollar), kopibøker og brevjournalar. Korrespondanse og saksdokument er fram til om lag 1960 som oftaste kronologisk ordna etter journalnummer eller dato. Samstundes vil det finnast

sideordna korrespondanse, som er ordna etter emne. Seinare er dette ordna etter arkivnøkkel. I arkivet finst det også personalarkiv og tilvisningsbøker. Rekneskapet for skulekassen er som oftaste arkivert hjå heradskassen.

I arkivet etter Finnås skulestyre er det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Aa. 1 – 2	Møtebøker	1879 – 1915
Ba. 1 – 2	Kopibøker	1890 – 1916
Ca. 1 – 3	Postjournalar	1890 – 1916
Da. 1	Kronologisk ordna korrespondanse	1885 – 1896
Fa. 1	Barnelister	1893
Ra. 1 – 2	Tilvisningsbøker	1892 – 1916
Za. 1	Kuriositeter. Ymse trykksaker. Samlingar	----

2.7 231 SKULEKRINSANE / FOLKESKULANE

Plakaten av **1741** fastsette at skulekommisjonen skulle dela prestegjeldet i **skuledistrikt** og **roder**. Eit skuledistrikt var det området som vart dekt av ein lærar, ofte eit sokn. Distriktet var delt i roder (skulehaldslaug), som omfatta dei gardane som låg slik til at borna kunne ha felles omgangsskule, vanlegvis ei grend. Rodene hadde skule eit par månader i året slik at heile distriktet vart dekt i løpet av eit år. Skuledistrikta og rodene vart endra etter kvart som krava til undervisninga vart større.

Skulelova av **1860** fastsette at ein skulekommune skulle delast opp i **skulekrinsar**. Krinsen skulle normalt ha ein fast skule, men omgangsskulen var framleis vanleg i dei fleste kommunar. Lova fastsette at skulestyret skulle oppnemne **tilsynsmenn** for krinsane og at det kunne haldast **krinsmøte** når krinsen vart påført økonomiske plikter.

Skulelova av **1889** utvida denne ordninga slik at det i kvar skulekrins skulle vera eit **tilsynsutval**, samansett av tre representantar valt i krinsmøte og med eitt av skulestyret sine medlemmer som formann. Tilsynsutvalet skulle føra tilsyn med skulen i krinsen og arbeida for god skulesøkjing og orden i skulen. Skulestyret kunne delegera delar av si myndigheit til tilsynsutvalet. På krinsmøtet hadde alle skatteytarar over 25 år stemmerett, saman med foreldra til elevane. Krinsmøtet hadde rett til å uttala seg om og gjera vedtak i saker som gjaldt skulen.

Ordninga med tilsynsutval og krinsmøte vart stadfesta av skulelovene av 1936 og 1959. Frå 1959 vart det obligatorisk med lærarråd på skulane.

Arkivmateriale frå skular og krinsar omfattar nokre få seriar:

Skuleprotokollen var frå starten av ført av læraren i eit skuledistrikt og omfatta rodene i distriktet. Seinare vart protokollen ført for ein eller fleire klassar i kvar krins.

Skuleprotokollen inneheld opplysningar om elevane sine karakterar og frammøte på skulen. Andre tidlege namn på skuleprotokollen er "hovedbog" og "extraxtprotokol". I nokre tilfelle kan skuleprotokollen også innehalda inventarliste for skulen.

Opphавеleg registrerte læraren løpande fråver i skuleprotokollen, men denne funksjonen vart mot slutten av 1800-talet overtatt av *dagboka* - seinare *klassedagboka*. Denne inneheld berre opplysningar om elevane sitt frammøte/fråver og eventuelle opplysningar om årsak til fråver. *Avgangskarakterprotokollar* - eller *eksamensprotokollar* - vart ofte ført felles for heile skulekommunen.

Møteboka til tilsynsutval og krinsmøte vart ført frå 1889, og stundom har same protokollen vore i bruk til ut på 1970-talet.

For skulekrinsane / skulane i Finnås sjå arkivet etter kommunane Bremnes, Bømlo og Moster.

2.8 311 FATTIGKOMMISJON, FATTIGSTYRE, FORSORGSTYRE, SOSIALSTYRE

I tida 1741 -1790 vart det oppretta fattigkommisjonar i kvart stift. "Anordningen om Fattigvæsenet i Bergen stift", av 1755, oppretta ein **overkommisjon** og **soknekommisjonar** i kvart sokn. Kommisjonane hadde to hovudoppgåver:

- å sørge for at dei rette almisselemene (sjuke, gamle og dei som ikkje kunne klara seg sjølv) fekk hjelp
- å straffa "late og ørkesløse betlere samt andre omstreifende egenrådige og udydige mennesker".

Soknekommisjonen var samansett av presten, ev. kapellanen, lensmannen, presten sine medhjelparar og etter soknepresten sitt forslag - "af fogden beskikkede 2 sognemænd." Ved utgangen av kvart år skulle dei senda forståelige rekneskap til overkommisjonen i Bergen, saman med opplysningar om fattigvesenet. Dei fattige skulle halda seg i sitt eige sokn. Sokne-kommisjonen skulle dela dei almisseverdige inn i legder hos bøndene slik at dei fekk mat, drikke og husvære. Friske born og vaksne skulle vera med i arbeidet på garden. Dei som ikkje var bønder, skulle i staden betala pengar til fattigkassa. Til å halda sokna rydda for tiggjarar og omstreifarar skulle soknekommisjonen oppnemna to bygdevektarar.

I 1816 kom truleg endring i samansetninga: dei "af fogden beskikkede 2 sognemænd" vart erstatta av valgmenn.

Formannskapslovene av **1837** oppretta det såkalte kombinerte formannskap, eller fattigformannskapet. Formannskapet fekk frå no ansvaret for **fattigkommisjonen**. **Fattig-kommunen** skulle antan tilsvare *soknet* som før 1837, eller heile formannskapsdistriktet. Når fattigsaker skulle handsamast, møtte fattigkommisjonen med unntak av dei folkevalde medlemene saman med formannskapet - ev. formennene frå det aktuelle soknet.

Ved **fattiglovene** av **1845** forsvant overkommisjonane. På landet skulle fattig-kommisjonen bestå av presten som ordførar, og så mange valgte medlemmer som formennene og kommunestyret bestemte. Dei viktigast oppgåvene var å setja opp budsjett og bestemma kven som skulle få kva slags støtte. Kommisjonen hadde rett til å fastsetja avgiftene på brennevin, vin og øl. Formenn og kommunestyret skulle saman med fattigkommisjonen dela fattigkommunen opp i underdistrikt og roder. Fattigkommisjonen skulle peika ut ein tilsynsman for fattigkommunen og ein rodemeistar for kvar rode. Om naudsynt kunne dei og tilsetja fattigvektarar/bygdevektarar. Dei fattige vart delt inn i tre klassar:

- 1) dei som ikkje kunne arbeida.
- 2) born.
- 3) dei som delvis kunne syta for seg sjølv og familien.

Fattigkommisjonen skulle ha ein *forhandlingsprotokoll*, *kopibok* for utgåande brev og *brevjournal*. Kommisjonen kunne og føra *manntallsprotokoll over fattiglemmer* og *legdsprotokollar/legdsrullar*.

I **landsfattiglova** av **1863** var ikkje lenger presten sjølvskriven formann i fattig-kommisjonen, men var framleis medlem. Fattigkommisjonen skulle laga framlegg til budsjett som skulle godkjennast av kommunestyret, m.a. størrelsen på **fattigkassa**. Manntalls-protokollar over fattiglemmer vart påbode. Dei som ikkje tente tilstrekkeleg til eige eller familiens underhold kunne plasserast på fattiggardar.

Fattiglova av **19.5.1900**, gjaldt både by og land. For fattigforsorga og krinstilsynet skulle det utarbeidast eigne planar som departementet skulle godkjenna. Skiljet mellom dei ulike fattigklassane fall bort. "*Fortegnelse over understøttede Trængende*", som erstatta

manntalsprotokollane vart påbode. I følgje 1900-lova skulle det nyttast trykte skjema til hjemstamnsforklaringar. Attestane som innflyttarane hadde med seg skulle vere utstedt av lensmannen. Legdsordninga fall no bort.

Dei som mottok støtte frå fattigkassa mista ein del samfunnsretar: mellom anna fekk dei ikkje stemmerett før i 1919.

Ved lov av **1948** endra fattigstyre namn til **forsorgsstyre**. Ved nyorganisering ved lov om sosial omsorg av **5.6.1964** - gjaldt både by og land - vart forsorgsstyret no til **sosialstyret**.

I arkivet etter Finnås fattigkommissjon er det registrert følgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Aa. 1	Møtebok	1846 – 1882
Ba. 1	Kopibok	1846 – 1882
Ca. 1	Postjournal	1846 – 1882

Sjå vidare arkiva etter kommunane Bremnes, Bømlo og Moster

2.9 315 VERJERÅDET / BARNEVERNENS NEMNDA

Verjelova (1896) trådde i kraft i **1900** og bestemte at barn under 16 år (18 år frå 1934) kunne setjast bort hjå forsterforeldre, i barneheimar e.l. dersom dei hadde gjort straffbare handlingar, var mishandla eller forsømte av foreldra, eller hadde ei åtferd som gjorde at føresette eller skule ikkje kunne styra dei. I kvar kommune skule det veljast eit **verjeråd**, samansett av sorenskrivaren, presten og fem medlemmer valde av kommunestyret. Frå 1907 kunne det opprettast fleire verjeråd i kvar kommune

Barnevernemnda etter Barnevernslova av 1953 (trådde i kraft **1. juli 1954**), erstatta verjerådet. Alle medlemene av nemnda vart valde av kommunestyret. Oppgåvene til barnevernsnemnda var stort sett dei same som for verjerådet, men det skule utnemnast tilsynsførar for det einskilde barnet.

Verjerådet og barnevernsnemnda skule føra møtebok.

I arkivet etter Finnås verjeråd er det registrert følgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Ba/Ca 1	Kopibok / postjournal	1905 – 1924

2.10 812 OVERFORMYNDERI

Overformynderiet si oppgåve har vore å forvalta dei umyndige sine midlar. Dette gjeld både umyndige av år, umyndiggjorte og arvingar som er fråverande og difor ikkje kan overta og forvalta arven.

Overformynderiet på landsbygda går attende til 1770-åra og vart administrert av sorenskrivarane. Ved lov av **28.09.1857**, gjeldande frå 1859, vart overformynderiet gjort **kommunalt**. Eit overformynderidistrikt skule normalt tilsvare eit tinglag, men kunne etter vedtak i dei formannskapa det gjaldt, tilsvare en kommune eller fleire tinglag. Slike endringar skule godkjennast av amtmannen.

Sorenskrivaren og formannskapet, evt formannskapa, utnemnde to overformyndarar i kvart distrikt. Desse skule utnemna verjer saman med sorenskrivaren. Verjene skule forvalta

myndlingane sin kapital under kontroll av overformyndarane. Overformyndarane skulle årleg avleggja rekneskap over alle midlar som var under deira sitt ansvarsområde.

Ved lov av **22.04.1927** vart reglane om overformynderiet like for by og land. Det skulle no vera eit overformynderi i kvar kommune og overformyndarane skulle veljast av formannskapet.

I dei kommunale arkiva vil det finnast arkivmateriale etter overformynderiet etter 1859.

Arkiva vil vanlegvis innehalda møtebok, dagbok, kopibok, korrespondanse etter sakshandsaminga og overformynderruller: den store og den mindre rulle. Rullene inneheld fastlagde skjema for myndlingane med opplysningar om kapital og verje. Denne store rulle vart opphavleg ført når kapitalen var over 40 spd, den mindre rulle vart ført frå 1863 når kapitalen var mindre. Kvar verje skulle føre ei eiga verjebok, med opplysningar om si forvaltning av myndlingane sin kapital.

Det skulle vidare førast protokoll for panteobligasjonar. Frå 1897 skulle det førast protokoll for skifteutlegg til myndlingane, og frå 1929 protokoll for registrering av uskifta bu. Elles kan det finnast ymse register og rekneskapsbøker.

I arkivet etter Finnås overformynderier det registrert fylgjande materiale:

Serie	Innhald	Tidsrom
Ba. 1 – 2	Kopibøker	1859 – 1920
Ca. 1 – 9	Postjournalar	1859 – 1927
Da. 1 – 3	Kronologisk ordna korrespondanse	1860 – 1927
Fa. 1 – 2	Store ruller	1848 – 1889
Fb. 1 – 5	Mindre ruller	1842 – 1925
Fc. 1 – 2	Register til rullene	1860 – 1889
Ga. 2 – 4	Skifteutleggsprotokollar	1877 – 1927
Gb. 1 – 3	Obligasjonsprotokollar	1848 – 1922
Raa. 1 – 10	Årlege rekneskap m/vedlegg	1862 – 1927
Rb. 1	Kassabok	1859 – 1866

KAPITTEL 3: ARKIVLISTER

OVERSYNSLISTE

011	FINNÅS VALSTYRE		
	Fa. 1	Manntal	1902 – 1904
021	FINNÅS FORMANNSKAP		
	Aa. 1 – 3	Møtebøker	1838 – 1908
	Ba. 1	Kopibok	1838 – 1892
	Ca. 1 – 4	Postjournalar	1838 – 1916
	Da. 1	Saksarkiv. Korrespondanse	1871 – 1916
	Ea. 1 – 2	Emneordna korespondanse. Vegar	1898 – 1916
121	FINNÅS HERADSKASSE		
	Raa. 1	Årsrekneskap m/bilag	1904 – 1915
	Rca. 1 – 4	Kontobøker	1899 – 1917
	Rea. 1 – 2	Kassabøker	1899 – 1916
142	FINNÅS LIKNINGSNEMND		
	Fa. 1 – 11	Likningsprotokollar. Heradsskatt	1873 – 1917
	Fb. 1 – 2	Likningsprotokollar. Statskatt	1894 – 1915
211	FINNÅS SKULESTYRE		
	Aa. 1 – 2	Møtebøker	1879 – 1915
	Ba. 1 – 2	Kopibøker	1890 – 1916
	Ca. 1 – 3	Postjournalar	1890 – 1916
	Da. 1	Kronologisk ordna korrespondanse	1885 – 1896
	Fa. 1	Barnelister	1893
	Ra. 1 – 2	Tilvisningsbøker	1892 – 1916
	Za. 1	Kuriositeter. Ymse trykksaker. Samlingar	----
231	SKULEKRINSAR OG SKULAR I FINNÅS		
	<i>Sjå arkiva etter kommunane Bremnes, Bømlo og Moster.</i>		
311	FINNÅS FATTIGKOMMISJON		
	Aa. 1	Møtebok	1846 – 1882
	Ba. 1	Kopibok	1846 – 1882
	Ca. 1	Postjournal	1846 – 1882

Sjå vidare arkiva etter kommunane Bremnes, Bømlo og Moster

315 FINNÅS VERJERÅD

Ba/Ca 1	Kopibok / postjournal	1905 – 1924
---------	-----------------------	-------------

812 FINNÅS OVERFORMYNDERI

Ba. 1 – 2	Kopibøker	1859 – 1920
Ca. 1 – 9	Postjournalar	1859 – 1927
Da. 1 – 3	Kronologisk ordna korrespondanse	1860 – 1927
Fa. 1 – 2	Store ruller	1848 – 1889
Fb. 1 – 5	Mindre ruller	1842 – 1925
Fc. 1 – 2	Register til rullene	1860 – 1889
Ga. 2 – 4	Skifteutleggsprotokollar	1877 – 1927
Gb. 1 – 3	Obligasjonsprotokollar	1848 – 1922
Raa. 1 – 10	Årlege rekneskap m/vedlegg	1862 – 1927
Rb. 1	Kassabok	1859 – 1866

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	011	VALSTYRET
ARKIVSERIE	Fa	MANNTAL

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Manntal over røysteføre i Bremnes sokn	1902
	Manntal over røysteføre i Bremnes sokn	1904
	Manntal for Rubbestadneset skulekrins	Årstal manglar
	Manntal over røysteføre i Moster sokn	1901
	Manntal over røysteføre i Moster sokn	1904

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	021	FORMANNSKAPET
ARKIVSERIE	Aa	MØTEBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Møtebok for formannskap, heradsstyre og soknestyre Lakune 1871 - 1882	1838 – 1870
0002	Møtebok for formannskap, heradsstyre og soknestyre	1883 – 1896
0003	Møtebok for formannskap, heradsstyre og soknestyre Lakune 1909 – 1916	1896 – 1908

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	021	FORMANNSKAPET
ARKIVSERIE	Ba	KOPIBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kopibok	1838 – 1892

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	021	FORMANNSKAPET
ARKIVSERIE	Ca	POSTJOURNALAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Postjournal	1838 – 1892
0002	Postjournal	1888 – 1901
0003	Postjournal	1902 – 1914
0004	Postjournal	1914 – 1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	021	FORMANNSKAPET
ARKIVSERIE	Da	SAKSARKIV. KORRESPONDANSE

Det er funne lite saksarkiv / korrespondanse etter Finnås formannskap

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Deling av Finnås fattigkommisjon	1871
	Kronologisk ordna korrespondanse Lakune 1880 - 1881	1876 – 1879
	Kronologisk ordna korrespondanse Lakune 1883 - 1889	1882
	Kronologisk ordna korrespondanse, lakune 1892-1894 Lakune 1897 – 1906	1890 – 1896
	Sak: The Bremnes Gold Co. Ltd.	1900
	Kapellkyrkje på Løkling	1906 – 1910
	Gåslands kyrkjegard	1906 – 1908
	Bygging av Spissøy skulehus	1909 – 1911
	Komiteen for deling av Finnås herad. Ymse utgreiingar Historikk vedk. religion. Deler av ei udatert utgreiing	1911 - u.å.
	Kronologisk ordna korrespondanse	1908 – 1912
	Kronologisk ordna korrespondanse	1913
	Kronologisk ordna korrespondanse	1914 – 1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	021	FORMANNSKAPET
ARKIVSERIE	Ea	EMNEORDNA SAKSARKIV. VEGAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Rekneskap for veganlegget Indvær – Stokkabakken	1910 – 1914/15
	Rekneskap for veganlegget Langevåg – Hillestvedt	1913
	Rekneskap for veganlegget Laurhammer – Olakjødn	1909 – 1911
	Rekneskap for veganlegget Laurhammer – Olakjødn	1913/14 – 1915/16
	Rekneskap for veganlegget Mælandsvåg – Gilje	1907 – 1910
	Rekneskap for veganlegget Sønstabø – Olakjødn	1909 – 1913/14
0002	Rekneskap for veganlegget Urangsvåg – Mælandsvåg	1898 – 1900
	Rekneskap for veganlegget Urangsvåg – Mælandsvåg	1901 – 1903
	Rekneskap for veganlegget Urangsvåg – Mælandsvåg	1904 – 1905
	Rekneskap for veganlegget Urangsvåg – Mælandsvåg	1906
	Rekneskap for veganlegget Urangsvåg – Mælandsvåg	1907 – 1909
	Rekneskap for veganlegget Våge – Nøkling	1898

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	121	HERADSKASSEN
ARKIVSERIE	Raa	ÅRSREKNESKAP

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Utdrag av kommunerekneskapet	1904 – 1910
	Årsrekneskap m/nokre bilag	1912
	Årsrekneskap m/bilag	1913 1. halvår
	Årsrekneskap	1913/14
	Årsrekneskap	1914/15

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	121	HERADSKASSEN
ARKIVSERIE	Rca	KONTOBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kontobok	1899 – 1909
0002	Kontobok	1899 – 1912
0003	Kontobok for skulen	1910 – 1917
0004	Kontobok for diverse kassar	1913 – 1916

Sjå Bremnes kommune
1220-211-Pa.2

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	121	HERADSKASSEN
ARKIVSERIE	Rea	KASSABØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kassabok	1899 – 1909
0002	Kassabok	1910 – 1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	142	LIKTINGSNEMNDA
ARKIVSERIE	Fa	LIKTINGSPROTOKOLLAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Likningsprotokoll for fattigskatten i Moster sokn	1873 – 1883
0002	Likningsprotokoll for skuleskatten i Finnås herad	1880 – 1883
0003	Likningsprotokoll for heradsskatten	1883 – 1885
0004	Likningsprotokoll for heradsskatten	1885 – 1891
0005	Likningsprotokoll for heradsskatten	1891 – 1897
0006	Likningsprotokoll for heradsskatten	1898 – 1900
0007	Likningsprotokoll for heradsskatten	1901 – 1902
0008	Likningsprotokoll for heradsskatten	1906 – 1908
0009	Likningsprotokoll for heradsskatten	1909 – 1911
0010	Likningsprotokoll for heradsskatten	1911 – 1914
0011	Likningsprotokoll for heradsskatten	1914 – 1917
	Likningsprotokoll for Bremnes likningsnemnd 1917 – 1920	
	Sjå Bremnes 1220 142 Fa. 1	

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	142	LIKTINGSNEMNDA
ARKIVSERIE	Fb	LIKTINGSPROTOKOLLAR. STATSSKATT

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Likningsprotokoll for statsskatt	1894 – 1915
0002	Likningsprotokoll for statsskatt	1915/16

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Aa	MØTEBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Møtebok for Finnås skulekommisjon / styre	1879 – 1910
0002	Møtebok for Finnås skulestyre Sjå Bremnes 1220-211- Aa.1	1911 – 1915

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Ba	KOPIBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kopibok for Finnås skulestyre	1890 – 1914
0002	Kopibok for Finnås skulestyre Sjå Bremnes 1220-211-Ba. 1	1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Ca	POSTJOURNALAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Postjournal for Finnås skulestyre	1890 – 1901
0002	Postjournal for Finnås skulestyre	1901 – 1911
0003	Postjournal for Finnåsskulestyre Sjå Bremnes 1220-211-Ca. 1	1911 – 1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Da	KRONOLOGISK ORDNA KORRESPONDANSE

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kronologisk ordna korespondanse, (litt for kvart år)	1885 – 1889
	Kronologisk ordna korrespondanse	1890 – 1892
	Kronologisk ordna korrespondanse	1893
	Kronologisk ordna korrespondanse (lite for 1895 – 1896)	1894 – 1896

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Fa	BARNELISTER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Protokoll over skulepliktige i Finnås	1893

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Ra	TILVISNINGSBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Tilvisningsbok for Finnås skulestyre	1892 – 1915
0002	Tilvisningsbok for Finnås skulestyre Sjå Bremnes 1220-211-Ra.1	1916

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	211	SKULESTYRET
ARKIVSERIE	Za	KURIOSITETER. YMSE TRYKKSAKER. SAMLINGAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Ymse trykksaker. Samlingar	---

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	311	FATTIGKOMMISJONEN
ARKIVSERIE	Aa	MØTEBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Møtebok for Finnås fattigkommisjon	1846 – 1882

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	311	FATTIGKOMMISJONEN
ARKIVSERIE	Ba	KOPIBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kopibok for Finnås fattigkommisjon	1846 – 1882

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	311	FATTIGKOMMISJONEN
ARKIVSERIE	Ca	POSTJOURNALAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Postjournal for Finnås fattigkommisjon	1846 – 1882

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	315	VERJERÅDET
ARKIVSERIE	Ba/Ca	KOPIBØKER / POSTJOURNALAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kopibok for Finnås verjeråd	1905 – 1924
	Brevjournal for Finnås verjeråd	1901 – 1924

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Ba	KOPIBØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kopibok for Finnås overformynderi	1859 – 1904
0002	Kopibok for Finnås overformynderi	1904 – 1920

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Ca	POSTJOURNALAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Postjournal for Finnås overformynderi	1859 – 1888
0002	Postjournal for Finnås overformynderi	1888 – 1894
0003	Postjournal for Finnås overformynderi	1894 – 1901
0004	Postjournal for Finnås overformynderi	1902 – 1907
0005	Postjournal for Finnås overformynderi	1907 – 1911
0006	Postjournal for Finnås overformynderi	1911 – 1914
0007	Postjournal for Finnås overformynderi	1914 – 1918
0008	Postjournal for Finnås overformynderi	1918 – 1920
0009	Postjournal for Finnås overformynderi	1920 – 1927
	Postjournal for Bremnes overformynderi	1928 – 1935

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Da	KRONOLOGISK ORDNA KORRESPONDANSE

Denne serien er ordna kronologisk etter dato og journalnummer.

Mykje av den journalførte korrespondansen finst også som vedlegg til dei årlege rekneskapa. Sjå serie Raa

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kronologisk ordna korrespondanse	1860 – 1874
	Kronologisk ordna korrespondanse	1876 – 1882
	Kronologisk ordna korrespondanse	1883 – 1887
	Kronologisk ordna korrespondanse	1888 – 1892
	Kronologisk ordna korrespondanse	1893 – 1895
0002	Kronologisk ordna korrespondanse	1896 – 1900
	Kronologisk ordna korrespondanse	1901 – 1904
	Kronologisk ordna korrespondanse	1905 – 1909
	Kronologisk ordna korrespondanse	1910 – 1913
0003	Kronologisk ordna korrespondanse	1914 – 1916
	Kronologisk ordna korrespondanse	1917 – 1919
	Kronologisk ordna korrespondanse	1920 – 1921
	Kronologisk ordna korrespondanse	1922 – 1927

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Fa	STORE RULLER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Stor rulle for Finnås overformynderi	1848 – 1860
0002	Stor rulle for Finnås overformynderi	1860 – 1889

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Fb	MINDRE RULLER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Mindre rulle for Finnås overformynderi	1842 – 1881
0002	Mindre rulle for Finnås overformynderi	1863 – 1907
0003	Mindre rulle for Finnås overformynderi	1877 – 1927
0004	Bankinnskot. Årlege oppgaver. Mindre rulle Sjå 812 Gb. 3	1887 – 1925
0005	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1865 – 1880
	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1881 – 1890
	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1891 – 1899
	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1900 – 1909
	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1910 – 1916
	Avkall. Kvitteringar. Mindre rulle	1917 – 1925

I arkivboks Fb. 5 ligg det også nokre få verjebøker og bankbøker.

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Fc	REGISTER TIL RULLENE

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Register til rulle for verjer	1860 – 1889
0002	Register til rulle for myndlingar	1860 – 1889

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Ga	SKIFTEUTLEGGSPROTOKOLLAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Skifteutleggsprotokoll for Finnås overformynderi	1877 – 1920
0002	Skifteutleggsprotokoll	1877 – 1897
	Skifteutleggsprotokoll	1883 – 1926
	Oppnemning av verjer (kuratorar)	1867 – 1871
	Oppnemning av verjer (kuratorar)	1875, 1878, 1879
	Oppnemning av verjer (kuratorar)	1882 – 1884, 1888
0003	Utskrifter av skifteprotokoll. Mindre rulle	1864 – 1879
	Utskrifter av skifteprotokoll. Mindre rulle	1880 – 1890
	Utskrifter av skifteprotokoll. Mindre rulle	1891 – 1904
	Utskrifter av skifteprotokoll. Mindre rulle	1905 – 1924
0004	Skifteutleggsprotokoll Finnås overformynderi	1920 – 1927
	Skifteutleggsprotokoll for Bremnes overformynderi	1928 – 1962
	Sjå Bremnes 1220-812-Ga.1	

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Gb	OBLIGASJONSPROTOKOLLAR

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Obligasjonsprotokoll for Finnås overformynderi	Ca. 1848 – 1892
0002	Obligasjonsprotokoll for Finnås overformynderi	Ca. 1898
0003	Avskrifter av obligasjonar	1851 – 1910
	Avskrifter av obligasjonar	1894 – 1922

I arkivboksen ligg også 812 Fb. 4

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Raa	ÅRLEGE REKNESKAP M/VEDLEGG

Denne serien viser årlege rekneskap for den enkelte myndling i den store rulla, der det vert ført til innkomne renter og utgifter. Som vedlegg ligg avskrifter av skifteprotokollar, loddsetlar, oversikter over bankinnskot og kvitteringar for mottekne utbetalingar til myndlingen v/verja. Her er også avgangsrekneskap m/avkall / kvitteringar.

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Årlege rekneskap m/vedlegg	1862
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1863
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1864
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1865
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1866
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1867
0002	Årlege rekneskap m/vedlegg	1868
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1869
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1870
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1871
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1872
0003	Årlege rekneskap m/vedlegg	1873
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1874
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1875
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1876
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1877
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1878
0004	Årlege rekneskap m/vedlegg	1879
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1880
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1881
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1882
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1883
0005	Årlege rekneskap m/vedlegg	1884
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1885
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1886
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1887
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1888
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1889
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1890
Årlege rekneskap m/vedlegg	1891	

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Raa	ÅRLEGE REKNESKAP M/VEDLEGG

Nr.	Innhald	Tidsrom
0006	Årlege rekneskap m/vedlegg	1892
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1893
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1894
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1895
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1896
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1897
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1898
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1899
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1900
0007	Årlege rekneskap m/vedlegg	1901
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1902
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1903
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1904
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1905
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1906
0008	Årlege rekneskap m/vedlegg	1907
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1908
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1909
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1910
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1911
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1912
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1913
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1914
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1915
0009	Årlege rekneskap m/vedlegg	1916
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1917
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1918
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1919
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1920
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1921
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1922
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1923
0010	Årlege rekneskap m/vedlegg	1924
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1925
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1926
	Årlege rekneskap m/vedlegg	1927

KOMMUNE	1218	FINNÅS KOMMUNE
ARKIVSKAPAR	812	OVERFORMYNDERIET
ARKIVSERIE	Rb	KASSABØKER

Nr.	Innhald	Tidsrom
0001	Kassabok for Finnås overformynderi	1859 – 1866